

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 13 MAYIS
2024

Ekonomide Son Gelişmeler

06 MAYIS | 10 MAYIS

- 3 DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ
- 6 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
- 8 İNŞAAT MALİYET ENDEKSİ
- 9 FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ
GETİRİ ORANLARI
- 10 İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

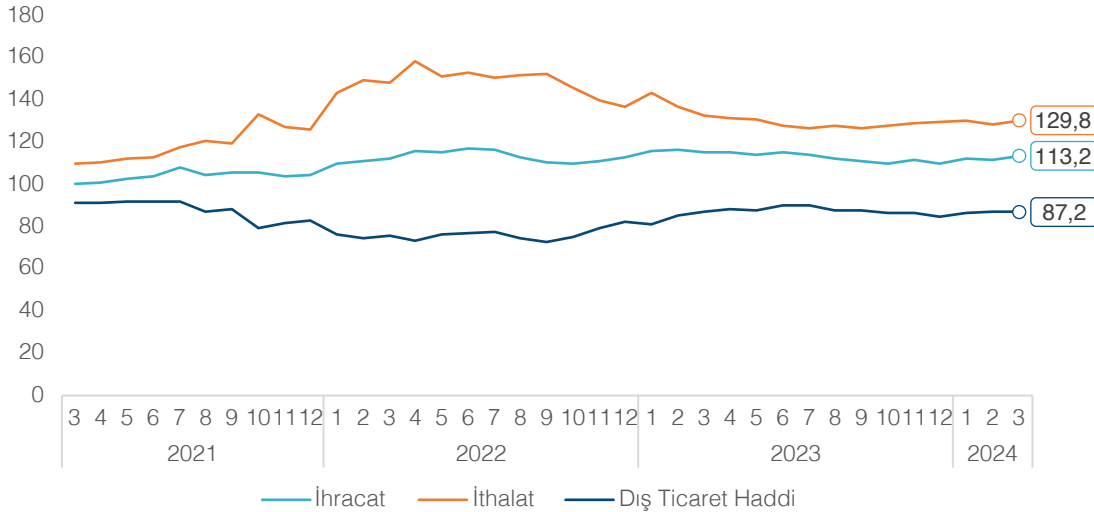
Dış Ticaret Endeksleri

“Dış Ticaret Haddinde 0,5 Puanlık Artış”

Mart ayı dış ticaret endekslerine göre ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %1,4, ithalat birim değer endeksi ise %2 oranlarında azaldı. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi, 2023 yılı mart ayında 86,7 iken 2024 yılı mart ayında 0,5 puan artarak 87,2 değerine yükseldi.

Dış ticaret hadleri: İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranlanmasıyla elde edilir. Dış ticaret haddinin 100'ün üzerinde bulunması; dış ticarete konu malların baz yılına göre pahalıya satılıp ucuza satın alındığı için ihraç eden ülke lehine bir duruma işaret eder. Ters durumda ülke aleyhinde bir durum vardır.

Dış Ticaret Haddi ve Birim Değer Endeksleri

Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Endeksleri

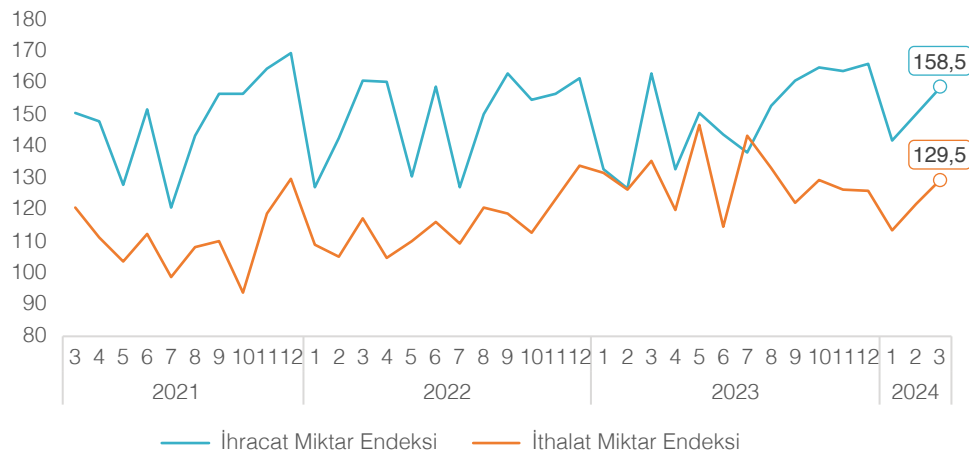
“İhracat Miktar Endeksi %2,8 Azaldı”

Mart ayı miktar endeksindeki değişimlere bakıldığında ihracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,8, ithalat miktar endeksi ise %2 azaldı. İhracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %2,3, yakıtlarda %30,8 artış; ham maddelerde (yakıt hariç) %9, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4 azalış kaydetti.

İthalat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %1,5, ham maddelerde (yakıt hariç) %6,6, yakıtlarda %2,6, gıda, içecek ve tütünde %19,5 azaldı.

Miktar Endeksleri

Miktar endeksi: Dış ticaret miktar endeksleri fiyat sabit olmak koşuluyla dış ticaret miktarlarında meydana gelen değişimi ölçmektedir.

Dış Ticaret Endeksleri

“İmalat Sanayi İhracat Birim Değer Endeksi %1,9 Azaldı”

İhracat birim değer endeksinin alt kırımalarına bakıldığında bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %0,6, yakıtlarda %2,3 artış gerçekleşti. Hammaddelerde (yakıt hariç) %2,3, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) ise %1,9 azalış kaydedildi.

İthalat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %7,7, ham maddelerde (yakıt hariç) %5,1, yakıtlarda %3,4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %3,1 azaldı.

Sektörlere Göre Dış Ticaret Endeksleri

MART				MART		
	2023	2024	DEĞİŞİM	2023	2024	DEĞİŞİM
SEKTÖRLER (ISIC Rev.4)	DEĞER	DEĞER	(%)	DEĞER	DEĞER	(%)
İhracat Birim Değer Endeksleri				İthalat Birim Değer Endeksleri		
Toplam	114,8	113,2	-1,4	132,5	129,8	-2,0
Gıda, içecek ve tütün	101,1	101,8	0,6	119,8	110,6	-7,7
Ham maddeler (yakıt hariç)	118,1	115,4	-2,3	142,2	134,9	-5,1
Yakıtlar	144,6	147,9	2,3	171,8	165,9	-3,4
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	115,2	113,0	-1,9	116,3	112,7	-3,1
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	154,8	169,5	9,5	177,7	202,8	14,1
İhracat Miktar Endeksleri				İthalat Miktar Endeksleri		
Toplam	163,0	158,5	-2,8	135,4	129,5	-4,4
Gıda, içecek ve tütün	165,9	169,8	2,3	196,8	158,5	-19,5
Ham maddeler (yakıt hariç)	195,7	178,2	-9,0	145,0	135,5	-6,6
Yakıtlar	204,0	266,7	30,8	105,6	102,9	-2,6
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	166,2	159,6	-4,0	141,1	138,9	-1,5
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	41,1	11,0	-73,1	299,4	258,9	-13,5

Kaynak: TÜİK

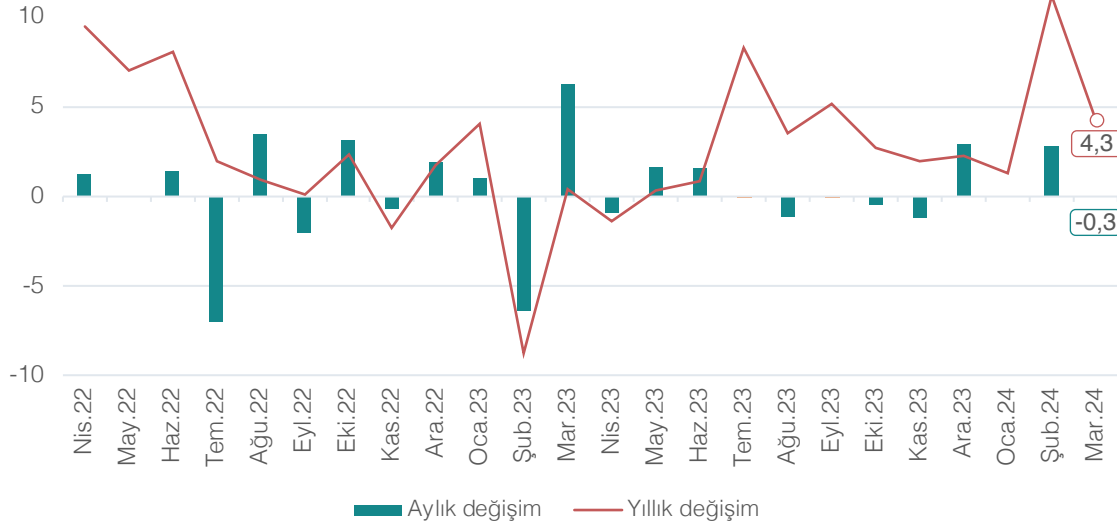
Sanayi Üretim Endeksi

“Sanayi Üretiminde Yıllık %4,3 Artış”

Sanayi üretim endeksi mart ayında bir önceki aya göre %0,3 azalırken bir önceki yılın aynı ayına göre %4,3 artış gösterdi.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi %7,5, imalat sanayi sektörü endeksi %4,0, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %5,1 oranında arttı.

Sanayi Üretim Endeksi Değişim Oranları (%)

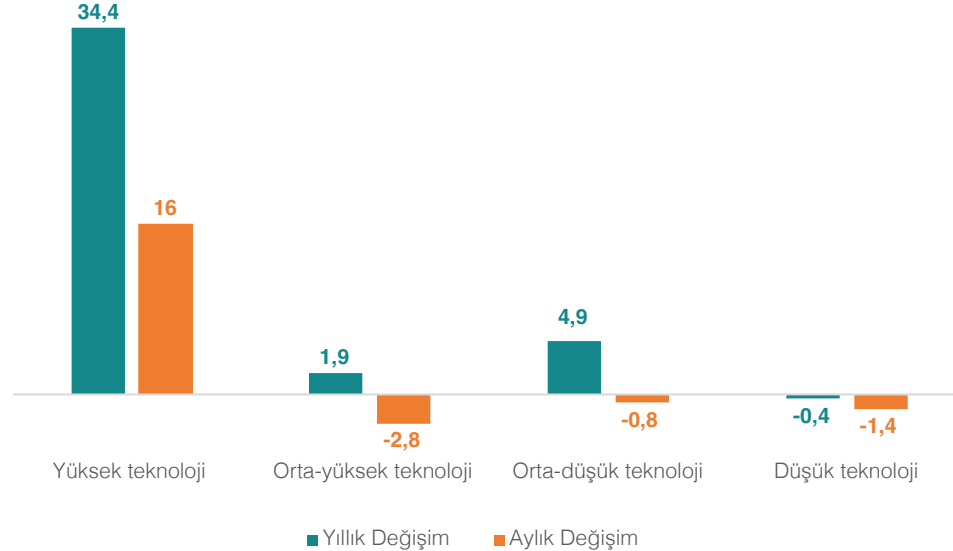
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

“Yüksek Teknoloji Grubunda Yıllık %34,4 Artış”

Sanayi üretimi yüksek teknoloji ürün grubu mart ayında bir önceki aya göre %16,0; bir önceki yılın aynı ayına göre %34,4 oranında arttı. Düşük teknoloji ürünler grubunda ise sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,4, bir önceki yılın aynı ayına göre %1,4 oranında azaldı.

Sanayi Üretim Endeksi Teknoloji Gruplarına Göre Değişim Oranları (%)

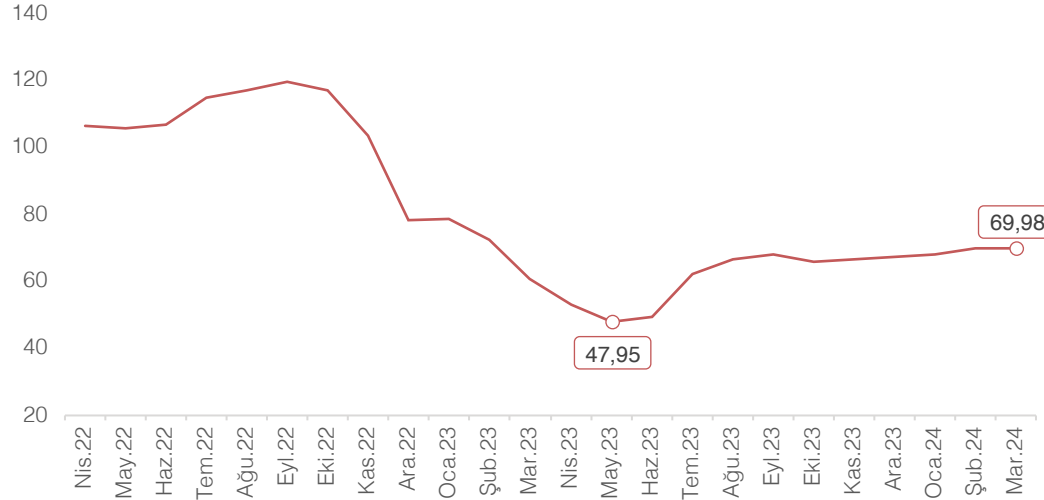
Kaynak: TÜİK

İnşaat Maliyet Endeksi

“İnşaat Maliyet Endeksinde Yıllık %69,98 Artış”

İnşaat maliyet endeksi mart ayında bir önceki aya göre %2,11, bir önceki yılın aynı ayına göre %69,98 oranında arttı. Endeks kalemlerinde; malzeme fiyatlarındaki değişimleri yansıtan malzeme endeksinde bir önceki aya göre %2,54, bir önceki yılın aynı ayına göre %55,17 artış görüldü. İşçilik maliyetlerini yansıtan işçilik endeksinde ise bir önceki aya göre %1,30, bir önceki yılın aynı ayına göre %108,04 artış kaydedildi.

İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

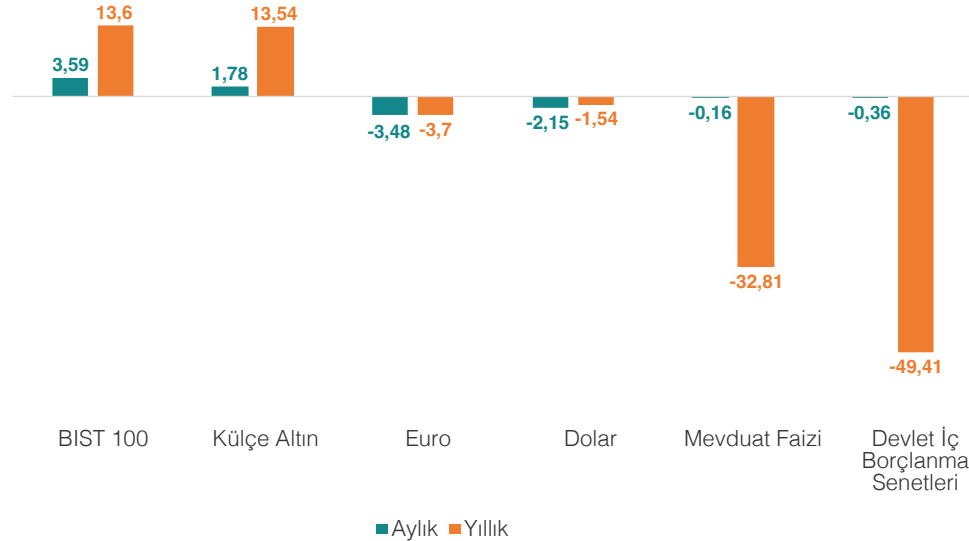

Finansal Yatırım Araçlarının Getiri Oranları

“BIST100’de Aylık %3,59 Oranında Reel Getiri”

Yıllık en yüksek reel getiri TÜFE ile indirildiğinde %13,60 oranıyla BIST100 endeksinde gerçekleşirken devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) ise %49,41 oranıyla yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları*, Nisan 2024

Kaynak: TÜİK
*(%, TÜFE ile indirgenmiş)

İşgücü İstatistikleri

“İşsizlik Oranında Düşüş Eğilimi Sürüyor”

Mart ayı hane halkı işgücü araştırması sonuçlarına göre 15 yaş ve üzeri bireylerde işsiz sayısı bir önceki aya göre 19 bin kişi azalarak 3 milyon 57 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puanlık düşüş ile %8,6 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı 0,2 puanlık artış kaydederek %49,5'e yükselirken işgücüne katılma oranı ise aylık 0,2 puan artarak %54,2 oldu. Gençlerde işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak %15,1'e geriledi. Öte yandan mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi mart ayında bir önceki aya göre 0,3 saat artarak 43,8 oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Mart 2024

	Mart	Bir Önceki Ay	Bir Önceki Yıla Göre Fark
(Bin kişi)	Toplam		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65.799	65.763	36
İşgücü	35.645	35.524	121
İstihdam	32.588	32.449	139
İşsiz	3.057	3.076	-19
İşgücüne dahil olmayanlar	30.154	30.239	-85
%			
İşgücüne katılma oranı	54,2	54	0,2
İstihdam oranı	49,5	49,3	0,2
İşsizlik oranı	8,6	8,7	-0,1
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	15,1	15,5	-0,4

Geniş tanımlı işsizliği tanımlayan **âtıl işgücü** oranı, mart ayında **0,4 puan azalarak %24,1** oldu.

Kaynak: TÜİK

* Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

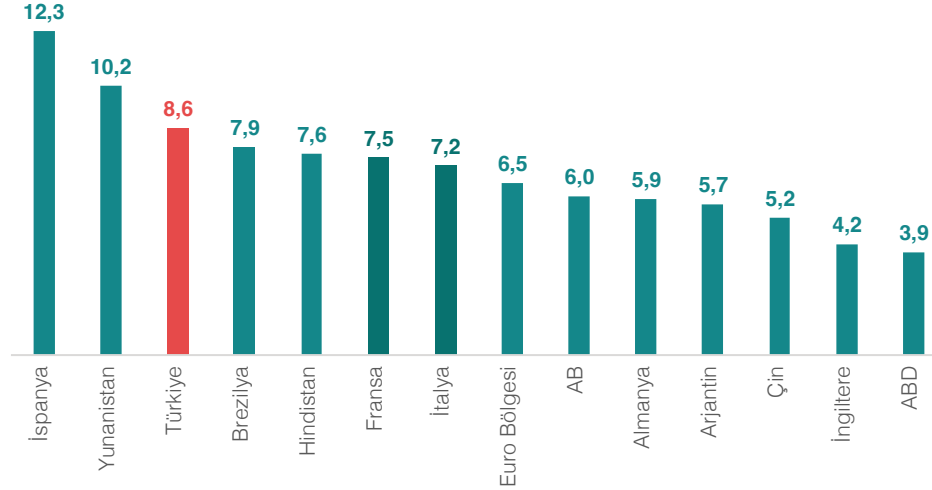
İşgücü İstatistikleri

“İşsizlik Oranı Euro Bölgesinde ve AB’de Değişmedi”

Mart ayında mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı Euro bölgesinde %6,5 olurken AB’de %6 tahmin edildi.

Çin’de işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %5,2, ABD’de işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puan artarak %3,9 seviyesinde gerçekleşti.

Seçili Ülkelerde İşsizlik Oranı, Mart 2024

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itokurumsal

www.ito.org.tr